

Střední škola lodní dopravy a technických řemesel,

Děčín VI, příspěvková organizace

Dělnická 825/15, 405 02 Děčín VI

Zřizovatel: Ústecký kraj

IČO: 14450488

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Platnost: 31. 8. 2024

Účinnost: 1. 9. 2024

Rozsah působnosti: Střední škola lodní dopravy a technických řemesel, Děčín VI, p. o.

Určeno: všem zaměstnancům školy

Vypracovala: Ing. Kateřina Sellnerová, MBA, ředitelka školy

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Důležité kontakty:

Integrovaný záchranný systém:	112
Policie ČR:	158
Záchranná služba:	155
Hasičský záchranný sbor:	150

Pracovní tým:

Vedení školy:

Ing. Kateřina Sellnerová, MBA, +420 736 481 737 ředitelka školy, statutární orgán

Rudolf Špaček, +420 736 482 485 zástupce ředitelky pro odborný výcvik, zástupce statutárního orgánu

Ing. Monika Salačová, +420 771 504 173 zástupce ředitelky pro teoretické vyučování

Bc. Vladislav Hampejs, +420 603 290 769 vedoucí odloučeného pracoviště, budova Křešice

Bc. Jana Havlíčková +420 734 852 737 vedoucí vychovatelka

Iveta Štropová +420 733 530 322 vedoucí ekonomicko technického úseku

Vladimír Puchýř +420 734 231 126 vedoucí údržby a správy budov

Výchovní poradci:

Mgr. Bc. Michal Tomášek

Ing. Monika Salačová

Školní psycholog:

PhDr. Jiří Král

Školní metodik prevence:

Mgr. Lenka Férová

Třídní učitelé: vždy v aktuálním školním roce (výčet stanoven přílohou)

Postupy školy při výskytu následujících skutečností

1. MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST
2. NÁLEZ PODEZŘELÉ LÁTKY, PODEZŘENÍ NA UŽITÍ OMAMNÉ LÁTKY ŽÁKEM
3. ŠIKANA, EXTRÉMNÍ PROJEVY AGRESE, NÁSILÍ A KYBERŠIKANA
4. KRÁDEŽE A VANDALISMUS
5. ZÁŠKOLÁCTVÍ
6. EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE, ANTISEMITISMUS
7. SEBEPOŠKOZOVÁNÍ, PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY
8. NETOLISMUS
9. PŘÍSLUŠNOST ŽÁKŮ K SUBKULTURÁM
10. PŘÍSLUŠNOST ŽÁKŮ K NOVÝM NÁBOŽENSKÝM HNUTÍM – SEKTY
11. RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍHO CHOVÁNÍ
12. DOMÁCÍ NÁSILÍ
13. SYNDROM TÝRANÉHO DÍTĚTE - CAN
14. ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA – ADIKTOLOGIE
15. RIZIKOVÉ SPORTY, RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ
16. NOŠENÍ ZBRANÍ A PŘEDMĚTŮ OHROŽUJÍCÍCH ZDRAVÍ
- 1) MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST
zajištění objektu školy či školského zařízení z hlediska bezpečnosti žáků i zaměstnanců.

Areál Dělnická 825/15, Děčín VI – Letná – hlavní budova školy

Ke vstupu do hlavní budovy školy je využíván hlavní vchod a také vedlejší vchod pro vstup do zámečnické dílny. Další vchody jsou řádně zajištěny proti vstupu neoprávněných osob, zároveň jsou však bez omezení použitelné v případě nutnosti úniku jako únikové východy. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu ve vrátnici. Vrátný identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy. Vrátný zapisuje a ohlásí každou návštěvu školy.

Areál Vítězství 194, Děčín XXXII – Křešice – odloučené pracoviště školy

Ke vstupu do hlavní budovy školy je využíván hlavní vchod. Dále také vedlejší vchod pro vstup žáků do šaten, který se po zahájení výuky zamyká (školník) a opozdilí žáci musejí použít vchod hlavní. Další vchody jsou řádně zajištěny proti vstupu neoprávněných osob, zároveň jsou však bez omezení použitelné v případě nutnosti úniku jako únikové východy dle evakuačního plánu školy. Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno elektronickým vrátným a kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem (sociální pracovnice, vedoucí školních jídelen). Ty identifikují cizí osobu a vyžadují po ní informace o důvodu návštěvy.

Domov mládeže Vítězství 194, Děčín XXXII - Křešice

Budova je uzamčena a vstup umožněn pouze za pomoci elektronického vrátného, který je ovládán službou konajícím vychovatelem.

Dílenská školní loď DL2 – přístav Rozbělesy Děčín

Toto pracoviště otevírá před zahájením vyučování pověřený učitel OV a po skončení je zase uzavírá. Během dne je ale výuka žáků natolik propojena s přístavem (návštěvy a práce žáků na kotvících plavidlech, využívání bazénu přístavu (výcvik na lodkách), že není možné toto pracoviště zcela uzavřít.

Areál pro stavební obory ulice Pivovarská 198/42, Děčín II

Pracoviště otevírá před zahájením vyučování pověřený učitel OV a po skončení je zase uzavírá.

Mimořádná událost může vzniknout činností uvnitř organizace nebo může být oznámena z vnějších zdrojů.

1. Interní oznámení

V případě vzniku jakékoli mimořádné události (zpravidla požár, výbuch, úraz, vniknutí nepovolané osoby apod.) je zaměstnanec, který ji zjistí, povinen bez zbytečného odkladu toto oznámit řediteli školy nebo nejvýše postavenému zaměstnanci, který je v tu chvíli přítomen.

2. Externí oznámení

Příjem takových zpráv proběhne zpravidla telefonicky, písemně či e-mailem. V případě přijetí informace z vnějšího zdroje je povinností osoby příjemce zprávu předat oprávněné osobě. Pokud se jedná o zprávu anonymní, provede osoba, která ji vyslechla či přečetla, bez zbytečného odkladu přenos informace řediteli školy. Současně se o příjmu takové zprávy provede písemný záznam s údaji, kdy a v kolik hodin byla přijata, kdo ji podával a tento záznam bude uchován pro další řízení. Záznam se provede na jakýkoli papír, není předepsán žádný tiskopis. Jde pouze o záznam o přijetí, aby v pozdějším řízení nedocházelo ke zkreslování informací.

Ředitel nebo v tu chvíli nejvýše postavený zaměstnanec školy informuje na základě vlastního uvážení složky IZS a následně se řídí jejich pokyny. Poté prostřednictvím technických prostředků, nebo jiným způsobem, sdělí vzniklou situaci dalším zaměstnancům a osobám zdržujícím se v objektu a je-li to nutné, nařídí evakuaci objektu. **Evakuace se vyhlásí prostřednictvím interní telefonní ústředny,**

popřípadě mobilními telefony a také hlasitým voláním na chodbách. Všichni zaměstnanci mají zřízenou společnou komunikační skupinu pro případ vzniku náhlé události a pro lepší koordinaci a komunikaci se složkami IZS.

Obsahem následného hlášení nadřízenému orgánu je především:

- datum
- hodina
- místo vzniku mimořádné události
- druh, charakter vzniklé mimořádné události, dosud zjištěné následky mimořádné události, počty zraněných, mrtvých či pohřešovaných dětí a zaměstnanců a potřebná již přijatá opatření

Evakuace osob při vzniku mimořádné události

Vlastní evakuace osob se řídí pokyny Krizového plánu školy a Požárního evakuačního plánu, popřípadě dle jiné interní a zveřejněné informace. Evakuované osoby se shromažďují na místě určeném v požárním evakuačním plánu (Dělnická – plocha před nástrojárnou, Křešice – školní hřiště, Domov mládeže – školní hřiště, DL 2 – velká parkovací plocha na břehu, Pivovarská – na dvoře). Pokud by došlo k ohrožení vodou apod., budou osoby shromážděny na místě, kde se nepředpokládá dosah vody.

Záchranné práce při vzniku mimořádné události

Vzhledem k tomu, že jsme školským zařízením, je prvotním úkolem zajistit bezpečnost žáků, popřípadě osob se sníženou schopností pohybu nebo orientace. Z tohoto důvodu není ze strany zaměstnanců prováděn žádný úkon směřujících k záchranným pracím. Vše směřuje k evakuaci a zajištění bezpečnosti svěřených osob. Je-li to možné, provádí dospělá osoba prvotní zásah, to ale za předpokladu, že nemá v péči svěřené osoby, nebo tyto předala jinému zaměstnanci, který evakuaci dokončí a doprovodí skupinu na místo určené ke shromáždění. Vlastní organizaci záchranných prací organizačně zajišťuje ředitel školy, který spolupracuje s jednotkami IZS.

Příprava k sebeochraně a vzájemné pomoci při mimořádné události

Zaměstnanci jsou prokazatelně opakovaně seznamováni s pokyny pro chování při mimořádných událostech. Tyto informace jsou součástí pravidelného školení o BOZP a PO. Krizový plán školy, Organizační řád a Školní řád jsou trvale umístěny na webové stránky školy. Žáci jsou prokazatelně proti podpisu seznamováni se školním řádem, Krizovým plánem školy a také poučovani před všemi akcemi, probíhajícími mimo školu. Dále jim jsou informace předávány průběžně v rámci výuky a sledování aktuálních událostí. Tématiku zařazují vyučující do jednotlivých předmětů učebního plánu všech oborů vzdělání. Školní řád a Krizový plán také visí v tištěné podobě v každé třídě.

Možné případy mimořádných událostí:

1. Vniknutí cizí osoby či osob do areálu školy

Neoprávněnému vniknutí do objektu školy je předcházeno kontrolou každé cizí osoby provozním zaměstnancem konajícím službu (viz výše). Ten identifikuje cizí osobu a vyžaduje po ní informace o důvodu návštěvy. Vstup do školních budov je povolen výhradně zaměstnancům, žákům školy, jejich zákonným zástupcům a osobám pověřeným (např. strážníkům, dodavatelům apod.). Cizím osobám je vstup do školy umožněn pouze po ohlášení účelu návštěvy a jména navštívené osoby.

Způsob zabezpečení školy:

- a) kontrolou hlavního vchodu provozním zaměstnancem konajícím službu ve vrátnici či obsluhujícím elektronického vrátného,
- b) uplatněním dohledu nad žáky dle rozpisu,
- c) uzamčenými dveřmi dalších vstupů do školy,
- d) zákazem zaměstnancům vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu bez vědomí pověřené osoby ostrahou školy. Tuto musí zastavit a odkázat na ostrahu.
- e) na počátku, v průběhu školního roku a také před hlavními prázdninami jsou všichni žáci opakovaně poučeni o pravidlech BOZP a PO, včetně zákazu vpouštět do objektu společně s nimi jakoukoli cizí osobu a o způsobu, jak se zachovat při mimořádných situacích,
- f) střežením budov elektronickým zabezpečovacím systémem mimo dobu školního vyučování.

Pokud dojde i přesto k vniknutí cizí osoby či osob a je důvod domnívat se, že jsou tyto osoby nebezpečné, pak je zaměstnanec, který toto zjistí, povinen neprodleně uvědomit Policii ČR a poté neprodleně oznámit tuto skutečnost nadřízenému zaměstnanci – řediteli školy, event. osobě, která je pověřena jeho zastupováním. Poté musí vyčkat příjezdu hlídky a zpřístupnit objekt prohlídce.

2. Aktivní útočník (teroristický čin)

Aktivním útočníkem se označuje osoba, která z různých důvodů má potřebu ublížit lidem ve svém okolí. Jeho útok přichází nečekaně a je většinou velmi brutální. Jeho čin má následující charakteristiky:

- akce je naplánovaná,
- cílem je zabít nebo zranit co nejvíce lidí v krátkém čase,
- místem útoku bývá prostor s velkou hustotou lidí,
- výběr obětí je náhodný,
- různí útočníci volí různé druhy zbraní,
- útok trvá cca 15min.,
- útočník se obvykle nechce dostat do střetu s policií.

Reakce v případě útoku osobou nebo osobami

- **UTEČ!** Dostaň se z dosahu útočníka, pokud to jde. Je nutné myslet na ochranu zdraví a života.
- **ZAMKNI SE!** Zabarikáduj dveře a znemožni nebo alespoň zkomplikuj vstup.
- **Vypni techniku v učebně** (PC, dataprojektory), důležité je ticho.
- **Nastav tichý režim mobilu, ale přístroj nevypínej.**
- **Varuj ostatní** (mobil, rozhlas).
- **Volej tísňovou linku 158** a oznam kde jsi a co se děje.
- Zkus zklidnit ostatní v místnosti.
- Nereaguj na osoby za dveřmi (možná lest).
- Vyčkej příchodu policie, dbej jejich pokynů, nepleť se do cesty.
- Braň se – pouze v případě, že jsi učinil všechny výše popsané kroky a útočník se k tobě přesto dostal, udělej vše pro svou ochranu.

3. Anonymní oznámení o uložení bomby (teroristický čin)

Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou telefonátu, je třeba zapsat znění o umístění a druhu výbušniny. Pokud bude oznámení o uložení bomby sděleno formou písemnosti či elektronickou formou, písemnost uschováme pro potřeby dalšího šetření.

Postup:

- nahlásit událost na linku IZS 112 nebo HZS – 150 nebo Policie ČR – 158,
- pokud je bomba v prostorách školy, kde se pohybují osoby, dochází k okamžité evakuaci, která bude provedena stejným způsobem jako při požáru (viz požární evakuační plán),
- nedotýkat se podezřelého předmětu,
- dodržovat všechny pokyny bezpečnostních složek.

4. Obdržení podezřelé zásilky (teroristický čin)

Jak poznat podezřelou zásilku:

- neočekávaná zásilka od neznámého odesilatele,
- výhružný text na zásilce,
- zapáchající zásilka,
- zásilka, u které po otevření zjistíme, že obsahuje prášek nebo podezřelý předmět.

Postup:

- s podezřelou zásilkou netřepat ani nevyprazdňovat její obsah,
- opustit místnost, umýt se vodou a mýdlem a událost ohlásit na linku HZS – 150 nebo na linku policie ČR – 158,
- před zavoláním na tísňovou linku je třeba zvážit skutečnosti, které vedou k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku.
-

5. Únik nebezpečných látek při dopravní nehodě nebo technických haváriích

Každý zaměstnanec, který zpozoruje havárii s únikem nebezpečných látek, je povinen neprodleně nahlásit toto zjištění na ohlašovně, pověřenému zaměstnanci, nebo na linku HZS 150. Pokud havárii s únikem nebezpečných látek zpozoruje žák, nahlásí událost nejbližšímu zaměstnanci školy, který zajistí ohlášení na ohlašovně nebo řediteli školy a na linku HZS – 150.

Hlavní zásady:

- nepřiblížovat se k místu havárie,
- provést ukrytí se dle pokynů,
- uzavřít a utěsnit dveře, okna a jiné otvory,
- vypnout ventilaci,
- sledovat informace v rozhlase, televizi a místním rozhlase,
- budovu školy opustit jen na pokyn.

V případě radiační havárie navíc:

- připravit si prostředky improvizované ochrany

- (ochrana dýchacích cest – vodou navlhčené roušky (kapesník, ručník apod.), ochrana hlavy – čepice, klobouk, šála tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka chránila též čelo, uši a krk, povrch těla chránit kombinézou, kalhotami, pláštěm nebo pláštěnkou, ochrana rukou – rukavicemi, igelitovým sáčkem, nebo omotat kusem látky, nohy chránit vysokými botami),
- připravit si evakuační zavazadlo,
- jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany převzít a použít až na základě veřejné výzvy.

6. Sesuvy půdy, atmosférické poruchy, zemětřesení

Hlavní zásady:

- sledovat aktuální informace o počasí,
- zjistit rozsah havárie,
- poskytnutí 1. pomoci postiženým osobám,
- evakuace z ohroženého místa, dodržovat pokyny záchranářů

Doporučená náplň praktických cvičení

- 1) Prohlídka protipožárních prostředků ve škole - umístění hydrantů, hasicích přístrojů.**
- 2) Únikové východy, cvičný požární poplach, pravidelná cvičná evakuace školy.**
- 3) Obsah a použití evakuačního zavazadla.**
- 4) Prostředky improvizované ochrany osob.**
- 5) Praktické chování v úkrytu (sklepní prostory).**
- 6) Praktické chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek.**
- 7) Poskytování první pomoci (obsah a použití lékárničky, odsun ošetřených).**

2) NÁLEZ PODEZŘELÉ LÁTKY, PODEZŘENÍ NA UŽITÍ OMAMNÉ LÁTKY ŽÁKEM

Doporučené postupy:

- vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně všech školních akcí i mimoškolní činnosti,
- zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy v době školního vyučování, včetně veškerých školních akcí,
- školním řádem školy a vnitřními předpisy jasně vymezit zákaz zneužívání návykových látek ve škole a jejich nošení do školy,
- poskytovat žákům a zákonným zástupcům nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto sociálně patologickým jevem,
- poskytovat žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji,
- působit na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek,
- do veškerých poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami,
- poskytovat žákům, kteří mají s užíváním návykových látek problémy, jakož i jejich zákonným zástupcům, informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení krizových situací,

- při řešení případů souvisejících se zneužíváním návykových látek nebo jejich distribucí je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi – Policie ČR, OSPOD, K-centrum, školská poradenská zařízení apod.,
- v případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany dětí a zákonným zástupcům žáka.

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy (jasně vymezeno školním řádem) je zakázáno žákům kouřit.

Konzumace tabákových výrobků ve škole - doporučené postupy:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit,
- tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy – informuje třídního učitele, který navrhne nebo udělí výchovné opatření a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka,
- porušení zákazu kouření je **hrubým** porušením Školního řádu.

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

Konzumace alkoholu ve škole - doporučené postupy:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit,
- alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších škole známých okolností pedagogický pracovník kvalifikovaně posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí,
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci,
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy o události, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud a od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy,
- v případě, že žák požil alkohol, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka ze školy vyzvedl, protože ten není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole,
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, zajistí škola dohled nad žákem (posadí jej na židli a vyčká spojení se zákonným zástupcem). V krajním případě vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte vyžadovat pomoc,
- jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu podle místa bydliště dítěte,
- v případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace,

- porušení zákazu konzumace alkoholu je hrubým porušením Školního řádu. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů,
- v případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu a prostřednictvím certifikovaného měřidla. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka,
- obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole - doporučené postupy:

- v případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:
 - tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury,
 - o nález ihned uvědomí vedení školy,
 - nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu,
 - zpracují stručný záznam o události.
- v případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:
 - zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury,
 - o nález ihned uvědomí vedení školy,
 - nález sepiší stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
 - o nález vyrozumí škola zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte v místě jeho bydliště,
 - v případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předá škola zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění ke zneužívání těchto látek.

- Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž sankce za porušení zákazu.
- ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů a páchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR.

Konzumace OPL ve škole - doporučené postupy:

- v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit,
- návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí,
- v případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci,
- jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Ihned zajistí vyjádření žáka a vyzve ředitele školy,
- v případě, že žák požil OPL, vyzve škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole,
- jestliže není zákonný zástupce dostupný, zajistí škola dohled nad žákem (posadí jej na židli a vyčká spojení se zákonným zástupcem). V krajním případě vyzve škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte vyžadovat pomoc,
- v případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace,
- z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu,
- navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání,
- obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce OPL ve škole

- Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola (ředitel školy nebo jeho zástupce) vždy vyzumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyzve škola (ředitel školy nebo jeho zástupce) také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce v místě sídla školy.
- Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález OPL ve škole - doporučené postupy:

A) V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy podezřelou látku, kterou považují za omamnou či psychotropní, postupují takto:

- látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury,

- o nálezu ihned uvědomí vedení školy,
- za přítomnosti dalšího pracovníka školy (jako svědka) vloží látku do obálky a napíše na ni datum, čas a místo nálezů. Obálku následně přelepí, opatří razítkem školy a svými podpisy a předají řediteli školy,
- ten o nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury,
- nálezu ihned uvědomí vedení školy,
- o nálezu sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu,
- ředitel školy o nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- v případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C) V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR,
- bezodkladně tedy vyrozumí ředitele školy nebo jeho zástupce, ten provede oznámení na Policii ČR, zkonstatuje s ní další postup a informuje zákonného zástupce žáka,
- žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

D) Oblast prevence užívání návykových látek - doporučené postupy:

Všem osobám je v prostorách školy přísně zakázáno užívat návykové látky a ve škole s nimi manipulovat. To neplatí pouze pro případy, kdy osoba užívá návykové látky v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením. Požívání omamných a psychotropních látek osobami mladšími 18 let je v České republice považováno za nebezpečné chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

- v případě, kdy se škola o takovém chování žáka dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci žáka,
- škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí místně příslušného úřadu skutečnosti, které nasvědčují tomu, že nezletilý žák požívá návykové látky,
- distribuce OPL je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem.
Škola je povinna v takovém případě takový čin přerušit a učinit tak v každém případě včasným oznámením věci policejnímu orgánu.

3) ŠIKANÁ, EXTRÉMNÍ PROJEVY AGRESE, NÁSILÍ A KYBERŠIKANÁ

Situaci řeší intervenční tým ve složení - ředitel školy nebo jeho zástupce, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, popřípadě školní psycholog.

Třídní učitelé se zaměřují na včasnou identifikaci žáků, kteří spadají do rizikové skupiny s násilnickými sklony. Zvažovat by se měly zejména následující faktory, které mohou posilovat násilné chování:

- fascinace mediálním násilím, zbraněmi a výbušninami,
- snížená schopnost lítosti a citová plochost,
- hrubé chování k ostatním lidem i zvířatům,
- nedostatek pozitivních vztahů k dospělým a ke škole,
- onemocnění spojená s možnými ataky násilného a nekontrolovaného jednání.

Šikana a extrémní projevy agrese, násilí (fyzické i psychické) - doporučené postupy:

Vyšetření jakékoliv agrese zajistí ředitel školy, který pověří příslušnou osobu (obvykle výchovného poradce). Je třeba zjistit a zdokumentovat následující:

1. Kdo je oběť?
2. Kdo je agresor?
3. Kdy a kde k šikaně dochází?
4. Jakou formou?
5. Jak dlouho a jak často to trvá?
6. Proč ubližovali?

Tyto skutečnosti zjistí vyšetřující buď plošným anonymním dotazníkem zadaným ve třídě s uvedením nějakého zástupného důvodu, nebo rozhovory s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi. Obětem je také třeba zajistit okamžitou a maximální ochranu třeba i tím, že zůstanou po dobu vyšetřování a po dohodě se zákonným zástupcem doma a jejich absence bude považována za omluvenou. Veškeré informace je třeba zadokumentovat pro případné zahájení správního řízení. Následuje vyšetřování pověřenou osobou v tomto pořadí:

- individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky pro maximální zajištění důkazů. Nikdy však nesmí dojít k přímé konfrontaci obětí a agresorů,
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi,
- rozkrytí případu, poskytnutí informace řediteli školy,
- ředitel svolá mimořádnou schůzi pedagogického sboru, kde seznámí učitele s okolnostmi vzniku a výsledky vyšetřování případu,
- výchovný poradce podá návrh na výchovná opatření a na způsob následné práce s klimatem postižené třídy,
- o udělených výchovných opatřeních bude hlasováno, s konečnou platností rozhodne ředitel,
- bude vyhotoven zápis s jasně stanoveným závazným postupem (např. monitoring chování, zvýšený dozor, programy na zlepšování soc. vztahů ve skupině apod., diskuze napříč předměty),
- individuální oddělené schůzky s rodiči aktérů případu (agresorů, obětí) – ředitel, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, učitel odborného výcviku, případně další osoby (kurátor),
- zákonní zástupci jsou seznámeni s případem a opatřeními, která škola přijme, a obě strany podepíší zápis z jednání, jehož součástí bude i dohoda s rodiči o vzájemném informování (např. zprávy z vyšetření, apod.),
- výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem navrhne a zajistí následnou práci s žáky postižené třídy a informuje je o příčinách vzniku tohoto patologického jevu v jejich třídě, o rizicích agresivního chování obecně a také zdůvodní udělená výchovná opatření agresorům. Rovněž zodpoví veškeré případné dotazy žáků,
- škola může využít možnosti svolání mimořádné třídní schůzky, kde jsou rodiče ředitelem školy a výchovným poradcem informováni o aktuální situaci, průběhu vyšetřování a

opatřeních pro zamezení dalších potíží. Mají vždy na mysli ochranu oběti (nesdělují informace, které by ji mohly dále poškodit). Přítomné seznámí s příznaky šikany a kontakty na odborné pomáhající instituce,

- při zjištěném 4. a vyšším stupni šikany, kde jde o hrubou fyzickou agresi, oznámí vedení školy (v případě, že tak neučinili zákonní zástupci oběti) agresora Policii ČR.

Kyberšikana

Charakterizuje ji zneužití ICT (informačních komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť ve virtuálním prostředí napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoku pak určují její závažnost. Předpona kyber - značí prostředí, ve kterém se šikana odehrává, tedy kybernetický svět počítačů, internetu a mobilních telefonů. Kyberšikana může samozřejmě probíhat i přes jiné technické komunikační prostředky, např. pagery, v české realitě jsou však ve školním prostředí v drtivé většině využívány právě výše zmíněné mobilní telefony a internet.

Zvláštnosti kyberšikany oproti tradiční nepřímé (psychické) šikaně

Anonymita

- oběť o napadení leckdy ani nemusí dlouhou dobu vědět,
- oběť není vždy schopná identifikovat či vystopovat agresora,
- vnímání dopadu jednání (útočník nevidí přímou reakci oběti na útok),
- odosobněnost útoku

Čas

- útoky se prostřednictvím internetu šíří mnohem rychleji než v realitě
- probíhají bez přestávek - oběť je šikanována 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.
- útok je možné provést kdykoli (0:00, při hodině matematiky, apod.)
- příprava a realizace útoku není časově limitována

Místo

- agresor může provést útok odkudkoli (škola, hřiště, kavárna, z domova apod.),
- není nutná přítomnost agresora a oběti na stejném místě. Proměna profilu agresora i oběti,
- pro útok není nutná fyzická, psychická či sociální zdatnost (oběť „klasické šikany“ může být zároveň kyberagresorem),
- podmínkou provedení útoku je „kybergramotnost“ a její úroveň,
- kyberprostor je dostupný komukoli,

Děti a mladí lidé za těmito projevy šikanu vůbec nemusí vidět. A protože nepoznají, že se jedná o šikanu, neví, jak se s ní vypořádat.

- Je obtížné zajištění rychlé ochrany oběti (odstranění profilu, SMS, ICQ, Facebook apod.).
- Často chybí svědci.
- Obtížně stopovatelný útočník.
- Nejednoznačný přístup k legislativě.

Co kyberšikana není:

Za kyberšikanu nemůžeme označit veškeré zavrženíhodné chování v prostředí moderních technologií. Zmiňme několik příbuzných fenoménů, které jsou sice také nebezpečné, ale nejsou kyberšikanou.

Kyberstalking

- pronásledování prostřednictvím moderních technologií. Zahrnuje opakované a intenzivní telefonování, psaní SMS, e-mailů, vzkazů na sociálních sítích apod. Na toto jednání pamatuje trestní zákoník (zákon 40/2009 Sb.) v § 354, odst. 1, písmeno c: K:
„Kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že jej vytrvale prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.“

Kybergrooming

- nebezpečné chování dospělých osob, které se prostřednictvím manipulativních technik a navázáním „přátelství“ v internetovém prostoru snaží dostat své oběti na schůzku v reálném světě. Cílem jejich počínání bývá sexuální zneužití, točení a focení pornografie, nucení k prostituci. Nejohroženější skupinou jsou děti a dospívající ve věku 6 – 15 let.

Happy Slapping

- volně přeloženo jako „veselé fackování“. Jde o oběti nevyprovokovaný útok, kdy útočník využije momentu překvapení náhodně vybrané osoby (v parku, na ulici, v metru), kterou následně zbije. Komplic vše natáčí na mobilní telefon a video se rvačkou je poté umístěno na internet, např. na YouTube.

Sexting

- distribuce fotografií a videomateriálů intimního charakteru bez souhlasu zobrazené osoby. Buď tyto materiály pořizují oběti samy, s úmyslem zaujmout nebo vyhovět svému partnerovi, nebo jsou pořizovány bez jejich vědomí. Útočník tyto materiály pak buď rozesílá všem svým známým pro „pobavení“, nebo se stanou prostředkem vydírání oběti.

Typy kyberšikany:

1. Přímá kyberšikana: útočník - oběť
2. Kyberšikana v zastoupení: útočník - třetí osoba - oběť

Nejčastější motivy kyberagresora:

- snaží se ovládat druhé prostřednictvím strachu, touží po moci. Obvykle potřebuje pro svou činnost publikum,
- znuděný, narcistický, hledá zábavu. Kyberšikana je obvykle páchána ve skupině, nebo je ve skupině alespoň plánována,
- bere právo do svých rukou (napravuje zlo, uděluje lekci). Pracuje většinou sám, ale může své aktivity a motivy sdílet se svými nejbližšími přáteli,
- má tendenci odpovídat ve vzteku nebo pod vlivem frustrace – pomsta, kompenzace (někdy může být sám obětí klasické šikany),
- má sklon vystupovat na internetu jako někdo jiný. Často zneužívá ICT technologie, bez vědomí závažnosti tohoto jednání. Motivem jsou dva hlavní důvody – můžu, je to legrace.

Doporučené postupy:

Kyberšikana se děje na půdě školy během vyučování:

1. vyrozumět vedení školy, školního metodika prevence a ostatní členy školního poradenského pracoviště, kteří si rozdělí role při řešení kyberšikany,
2. zajistit ochranu oběti - oběti doporučit, aby:
 - neodpovídala, nekomunikovala s útočníkem, nesnažila se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovala, nemstila se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoliv,
 - blokovala útočníka a zamezila mu přístup k účtu nebo telefonnímu číslu. A je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby),
 - ukládala důkazy (screenshoty) = ukládala SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, www stránky apod.) a svěřila se blízké osobě,
 - pro uchování důkazů oslovila také někoho, kdo disponuje vyšší IT gramotností, nejlépe kontaktovala přímo školu a specializované instituce (PPP, policii, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.),
 - mluvila o tom, co se jí děje.
3. zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy,
4. důkladně případ vyšetřit a žádat odbornou pomoc (prověřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem a v případě potřeby zajistit podporu a pomoc externího pracovníka (IT expert, PPP, Policie ČR apod.),
5. kontaktovat a dále spolupracovat s MySpace, Facebookem, nebo jakýmkoli jiným webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo,
6. zvolit taková opatření a řešení, která odpovídají závažnosti prohřešku a všem důsledkům, které agresor způsobil,
7. informovat a poučit rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“ (např. nekonfrontovat oběť a agresora). Poučit rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.). Některé případy kyberšikany nespadají do kompetence školy.
8. důsledně vyžadovat informace a konečné stanovisko všech zainteresovaných institucí a dalších subjektů (rodiče),
9. při udělování kázeňských opatření agresorům postupovat plně v souladu se školním řádem,
10. informovat všechny zasažené žáky o výsledcích šetření ve škole a udělených trestech.

Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Pokud má pouze podezření, informuje výchovného poradce školy. V případě, že rodiče odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola oprávněna vyrozumět OSPOD.

Kyberšikana se neděje na půdě školy

Škola nemůže udělovat kázeňské tresty, popř. snížené známky z chování za činnost, která se nestala během vyučování. To ovšem neznamená, že by škola neměla kyberšikanu řešit vůbec.

Doporučené postupy:

- doporučit rodičům oběti, aby se obrátili přímo na Policii ČR, popř. podali žalobu k soudu,

- informovat (se souhlasem zákonného zástupce žáka nezletilého) zasažené žáky o postupu při řešení kyberšikany. Sdílet jim, že škola trestat v tomto případě nemůže, a proto byl případ předán policii/ soudu. Žáci potřebují vědět, že za každé nepřiměřené chování přijde trest.

Kyberšikana se netýká žáka naší školy

Nahlásil mi to můj žák - pokud k vám mají žáci důvěru, mohou se vám svěřovat i s problémy svých kamarádů z jiných škol. Měli byste žáka vyslechnout a dát mu praktické rady, kam se jeho kamarád může obrátit pro pomoc, jak má zajistit důkazy apod. Zeptejte se ho po pár dnech, jak vše pokračuje. Leckdy může znamenat „kamarádovi se stalo“ naopak „mně se děje, ale ještě nemám odvahu o tom mluvit“.

Zaslechl jsem to z důvěryhodných zdrojů - zde záleží výhradně na vašem osobním přístupu, zda se v případě chcete osobně angažovat, např. radou. Není to věc školy.

4) KRÁDEŽE A VANDALISMUS

Krádeže (zejména mobilních telefonů, dražší obuvi a oděvů, peněz) a ničení školního majetku jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat. Jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové, protože může dojít k jejich ztrátě nebo odcizení.

Doporučené postupy:

- škola žákům doporučuje cenné věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním nechávat doma, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveno, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí. I v případě, že bude žákům doporučeno nenosit do školy věci nesouvisející s vyučováním, nelze se odpovědnosti za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše stanovené občanským zákoníkem; pokud budou věci převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.
- učitelé vedou žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Nahlášení krádeže žákem

O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola vždy požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

5) ZÁŠKOLÁCTVÍ

Žáci jsou povinni řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat (§ 22 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon). Rodiče jsou na začátku každého školního roku informováni o způsobu uvolňování a omlouvání žáků (MŠMT č. j. 10194/2002-14, Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví). U prokázaného záškoláctví je nutné žáka bezprostředně postihnout a ihned prokazatelným způsobem vyznamnat zákonného zástupce žáka. V rámci prevence a ochrany před sociálně patologickými jevy škola též postupuje dle platných předpisů a směrnic a učiní další nezbytná opatření včetně zaslání hlášení příslušným úřadům. Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona. Záškoláctví je nejvýraznější formou odporu žáka ke škole. Školní docházku eviduje třídní učitel a v případě podezření na záškoláctví se obrací na zákonného zástupce nezletilého žáka, nebo provede prokazatelně pohovor se samotným zletilým žákem.

Rozlišujeme několik kategorií záškoláctví:

- pravé záškoláctví – žák školu nenavštěvuje, ale rodiče si myslí, že do školy chodí,
- záškoláctví s vědomím rodičů,
- záškoláctví s klamáním rodičů – žáci dokáží přesvědčit své rodiče o zdravotních či jiných potížích a tito absenci omlouvají,
- útěky ze školy – v některých případech žák opouští školu v průběhu vyučování, aniž by to někomu ohlásil,
- odmítání školy – výskyt školní fobie či deprese u žáků.

Záškoláctví bývá často nepřiměřenou formou řešení konfliktních situací v rodině, ve škole či ve výchovných institucích, přičemž k němu mají sklon zejména žáci, kteří se subjektivně cítí neúspěšní, nezařazení ve skupině nebo prožívají úzkost a strach z prostředí, ve kterém se pohybují. V případě závažných forem záškoláctví třídní učitel dále spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence a důsledně dodržuje školní řád.

Základní pravidla primární prevence záškoláctví

- prostřednictvím školního vzdělávacího programu je třeba posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabízet mimoškolní zájmové činnosti. Žáky a rodiče je třeba důsledně a prokazatelně seznámit se školním řádem,
- o neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti žáků informuje třídní učitel nebo učitel odborného výcviku výchovného poradce. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší třídní učitel formou pohovoru se žákem a udělením kázeňského opatření v souladu se školním řádem. O pohovoru prokazatelně informuje zákonného zástupce,
- pokud má žák více než 10 neomluvených hodin, svolává třídní učitel výchovnou komisi (třídní učitel, výchovný poradce, učitel OV, případně vychovatel a kurátor). O průběhu a závěrech

jednání se provede zápis, který všichni zúčastnění podepíší a založí jej ředitel školy. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápise zaznamenávají.

Doporučené postupy:

- žák je povinen účastnit se vzdělávání podle rozvrhu vyučování. Nepřítomnost ve škole může být omluvena jen pro nemoc nebo z vážných rodinných důvodů. Důvod nepřítomnosti žáka ve škole je zákonný zástupce povinen oznámit třídnímu učiteli nejpozději do tří dnů od začátku nepřítomnosti žáka,
- uvolnění z jednoho vyučovacího dne v odůvodněných případech poskytuje třídní učitel,
- o uvolnění z vyučování na více než jeden rozhoduje ředitel školy na základě předem podané žádosti žáka nebo jeho zákonného zástupce na předepsaném formuláři,
- v jednotlivých odůvodněných případech může škola požadovat lékařské potvrzení nebo jiný doklad o příčině žákovy nepřítomnosti ve škole. Neomluvená absence včetně svévolného opuštění školního areálu v době vyučování je kvalifikováno jako porušení školního řádu,
- žák navštěvuje lékaře v době vyučování jen v nejnutnějším případě.

6) EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFobie, ANTISEMITISMUS

Výskyt rasismu a extremismu ve škole je podmíněn i tradicemi, specifiky a problémy určitého regionu a podmínkami na konkrétní škole. Příklon k extremismu ovlivňují osobnostní dispozice, které jsou dotvářeny rodinným, školským a volnočasovým prostředím. Silný je především vliv blízkých vrstevníků a rodiny.

Extremismus

Jde o porušování či zneuznávání základních etických, právních a jiných společenských standardů, zejména ve spojení s verbální nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí. Je motivován zejména rasovou, národnostní, náboženskou či sociální nenávisť.

Rasismus

Dělí společenské skupiny podle rasového klíče.

Xenofobní chování

Je takové chování, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování.

Antisemitismus

Jednání, které je zaměřeno proti Židům a poškozují objekty židovského charakteru.

Mezi rizikové chování žáků patří:

- verbální a fyzické napadání spolužáků či zaměstnanců kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu,
- agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky,
- zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu,

Základní pravidla primární prevence:

- žákům je třeba zprostředkovávat demokratické hodnoty a principy lidských práv a tolerance. Také je třeba s nimi hovořit o extremismu a o negativních spojeních s minulostí a současností extremismu, rasismu, xenofobie a antisemitismu a možnostech sankcí za projevy extremismu a souvisejících jevů.

Doporučené postupy:

- je třeba zjistit hloubku extremistického přesvědčení u jednotlivců, případně jejich vazby na extremistickou skupinu mimo školu. Zároveň je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole,
- je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům jakékoliv intolerance mezi žáky,
- v případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem, účast žáka v extremistické partě, užití násilí s extremistickým podtextem) informujeme rodiče a nabídneme jim spolupráci,
- v případě závažných projevů (především násilných) informujeme Policii České republiky o podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí,
- ve výuce se zaměříme na výuku této problematiky, pozveme experty k diskuzi se žáky.

Kontakty, informace:

Člověk v tísni o. s. – <http://clovekv tisni.cz>

Romea – <http://www.romea.cz>

Drom – <http://www.drom.cz> - kontakt v případě rasistických střetů ve škole vyvolaných jednáním romských žáků

<http://www-selty-cu/www/index.php> - poradenství proti náboženskému extremismu

7. SEBEPOŠKOZOVÁNÍ, PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Jedná se o komplexní autoagresivní chování, které lze nejlépe chápat jako nezralou odpověď na akutní anebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody. Za patologické sebepoškozování se obecně nepovažuje poranění, které je v dané kultuře tolerované (např. piercing a tetování), či začlenění do skupiny vrstevníků nebo demonstrace vlastní hodnoty mezi nimi (snaha být „cool“ a „in“). Mezi způsoby sebepoškozování patří například řezání, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, kousání, údery, nárazy, tahání vlasů a kůže apod. Nejčastějším místem poškození však bývají ruce, zápěstí a stehna. Z psychologického hlediska lidé, kteří se poškozují, často:

- trpí chronickou úzkostí,
- mají sklon k podrážděnosti,
- sami sebe nemají rádi, sami sebe znehodnocují,
- mívají intenzivní agresivní pocity, které výrazně odsuzují a často potlačují nebo obracejí proti sobě,
- mívají sklon jednat v souladu se svou momentální náladou,
- bývají depresivní a mívají sebevražedné a sebe destruktivní sklony,
- cítí se slabí, bezmocní.

Motivem sebepoškozování bývá nejčastěji

- snaha zmírnit vnitřní napětí, snaha uniknout z nesnesitelné situace nebo neúnosného duševního stavu,

- snaha odstranit pocity viny, studu,
- dosažení pocitu očištění, odpoutání pozornosti od jiných problémů,
- znovuprožití traumatu ve snaze o jeho zpracování,
- dosažení poranění, která jsou viditelná a léčitelná na rozdíl od těch neviditelných duševních.

Mezi poruchy příjmu potravy řadíme především **mentální anorexii** a **mentální bulimii**. Ty představují ve svých projevech mezní polohy stravovacího chování, od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Pro obě poruchy je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s vlastním tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení.

Základní principy primární prevence

Pokud pedagog zjistí příznaky sebepoškozování, situaci konzultuje s výchovným poradcem či metodikem prevence. V případě nutnosti je dále navázána spolupráce s rodiči žáka, dorostovým lékařem či psychologem. **Pedagogický pracovník není terapeut!**

Doporučené postupy

- V případě přímého rizika závažného ublížení či ohrožení života škola kontaktuje psychiatrické oddělení či kliniku spádové nemocnice s cílem zabránit vážnému poškození zdraví žáka!
- Pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním, jsou osloveni zákonní zástupci žáka a jsou jim předány kontakty na dostupné psychiatrické či psychologické ambulance či krizová centra, která mohou dále pomoci situaci řešit. Je třeba snažit se navázat systematickou dlouhodobou spolupráci mezi rodinou a školou.
- V případě poruch příjmu potravy je vhodné vyzoomět nejen rodiče, ale také dorostového lékaře žáka, a to vždy, když žák výrazněji zhubne, opakovaně byl přistižen, že zvrací (stačí informace od vrstevníků). Rodiče je vhodné informovat, i když dítě nechodí do školní jídelny.
- Dítě a rodinu je třeba motivovat k návštěvě specialisty (psychiatrické a psychologické ambulance, krizová centra, linky důvěry).
- Jsou stanoveny jasné hranice a pravidla chování žáka na půdě školy.

8. NETOLISMUS

Jedná se o závislost na tzv. virtuálních drogách, mezi které patří zejména:

- počítačové hry
- sociální sítě
- internetové služby (např. různé formy chatu)
- virální videa
- mobilní telefony
- televize aj.

Dělení rizik spojených s netolismem

1) Tělesná rizika

Časté bolesti pohybového aparátu – bolest šíje, ramen, bederní páteře, drobných kloubů, zápěstí atd. Se sedavým způsobem života mohou být spojeny další problémy, např. obezita, cukrovka a srdeční onemocnění. Popisovány jsou také případy epilepsie, větší tendence riskovat, která zvyšuje riziko úrazů. Časté jsou bolesti očí, dále pak pálení a slzení očí, výskyt tiků, skvrny před očima a potíže při zaostřování při přenášení pohledu z blízkého na vzdálený cíl či naopak.

2) Psychologická a sociální rizika

Nadužívání počítače významně zasahuje do organizace času a projevuje se například nepravidelností v jídle nebo nedostatkem spánku. Zhoršují se mezilidské vztahy v rodině, riziko závislostního chování. Zatěžování nervového systému vede k poruchám paměti a komunikačních schopností. Předpokládá se také větší sklon k agresivitě, rvačkám, šikanování, nepřátelskému nebo podezřivému ladění. Problematickým se také může stát odtržení od reality. Pro netolismus je charakteristický pozvolný, plíživý a neuvědomělý vznik, neostrá hranice mezi vyžíváním, používáním, problémovým užíváním a závislostí. Charakteristický je růst jednoho programu (způsobu chování) na úkor druhých do té míry, že je schopen vyřadit životně důležité programy. Pro pochopení podstaty netolismu je třeba uvědomit si, jaké potřeby dítěte či dospělého hraní on-line her vlastně uspokojuje.

K příznakům netolismu patří:

- méně vykonané práce,
- pocit prázdnoty, když není člověk u počítače,
- ztráta kontroly nad časem stráveným u počítače,
- brzké vstávání k počítači nebo ponocování u počítače,
- rostoucí nervozita a neklid, když člověk delší dobu nemůže hrát,
- přemýšlení o počítači, když ho člověk zrovna nepoužívá,
- kradení peněz na nákup her,
- stále více a více času potřebného k uspokojení ze hry,
- zkreslování, zatajování informací o své závislosti,
- hraní kvůli úniku od osobních problémů,
- narušené vztahy s rodinou,
- zanedbávání učení,
- opouštění dřívějších zájmů a přátel,
- zhoršující se školní výsledky.

Zásadní pro možnost poskytnutí pomoci je vytvoření důvěryhodného vztahu mezi školou a rodiči nebo zákonnými zástupci dítěte. Je možné spolupracovat také s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, odbornými zdravotnickými zařízeními či nestátními organizacemi orientovanými na danou problematiku.

Doporučené postupy:

Základem prevence je kvalifikované pozorování pedagoga, které může poukázat na více typů rizikového chování. Určitými znaky může být např.:

- narušení vztahů ve třídě,
- zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení),
- únava (hraje dlouho do noci),
- ztráta kamarádů (vymění je za virtuální),
- nervozita,
- náhlé změny v chování,
- zvýšení agresivity (spojené především s nemožností být on-line).

Učitel by měl dokázat vzbudit důvěru a nabídnout adekvátní pomoc. Tou může být především zprostředkování kontaktů na odborná zařízení a podpora žáka při řešení obtížných situací (pedagogicko-psychologické poradny, středisko výchovné péče, nestátní organizace zabývající se prevencí netolismu). Legislativní rámec vztahující se konkrétně k netolismu neexistuje.

9. PŘÍSLUŠNOST ŽÁKŮ K SUBKULTURÁM

Subkultury jsou přirozenou součástí života dospívajících, inklinace k nim se začíná výrazně projevovat cca od 13. roku života. Umožňuje dospívajícímu především odpoutat se od pasivního následování hodnot rodičů a autorit, vytváří předpoklad pro budoucí tvorbu vlastní identity a představuje první krok v rámci nacházení vlastní svébytnosti. Navíc pocit blízkosti s ostatními dává jedinci jistotu, že nebude sám. Negativním dopadem může být osvojení si některých forem rizikového chování, nejčastěji různé formy závislostního jednání (konzumace nejrůznějších drog či ulpívání na jednom typu činnosti).

Rozlišujeme 2 různé formy příslušnosti k subkulturám:

1. **zástupné ztotožnění** – zpravidla dočasná příslušnost k dané skupině, naivní ztotožnění se s hodnotami,
2. **pravé ztotožnění** – relativně stálá příslušnost, častá je aktivní angažovanost v realizaci společných akcí apod.

Nejčastěji se objevující subkultury

Anarchismus

Odmítá jakoukoliv formu státního zřízení či omezování života jednotlivce. Klíčovým pojmem zde je osobní svoboda. V České republice jsou v současnosti anarchistické směry sdruženy pod hlavičkou Československé anarchistické organizace. Jejich aktivita je zaměřena na pořádání demonstrací, pravidelně vydávají časopis A-kontra, který se věnuje šíření anarchismu a reflexi aktuálního dění ve společnosti.

Rizika:

Chování členů této subkultury může být namířeno proti autoritám, pravděpodobně bude patrný odpor vůči nařízením, pravidlům, školní disciplíně apod. Jednotlivci se mohou stavět na odpor vůči represivním postupům a budou velmi citliví na jakoukoliv formu byť jen domnělé nespravedlnosti ze strany autorit. Budou mít však pravděpodobně zájem se vzdělávat a budou ochotni k diskusi na společenská témata.

Emo

Subkultura vycházející z punku, vyznačující se výraznou vnější image, doprovázená deklarovanou i skutečně prožívanou emocionální citlivostí, bohatými vnitřními prožitky, přemýšlivostí a inklinací k různým formám umění. Součástí vnější image jsou výrazné účesy (černé, rovné vlasy, česané na „patku“), upnuté džíny a triko se spíše strohými nápisy, boty značky Converse, výrazné pásky a další doplňky. Členové subkultury se scházejí především na sociálních sítích a na koncertech spřízněných kapel. V minulosti bylo emo často spojováno s údajně častým sebepoškozováním, jako hudební a životní styl však toto chování přímo nepodporuje.

Rizika:

možná apatie vůči školním povinnostem, výrazná až provokující image, u labilních jedinců známky sebepoškozování.

Gothic / Witch

Hudební a módní kultura vycházející z post-punku a metalu. Je spojena s velmi výrazným zevnějškem, zejména pak výrazným líčením, využíváním výhradně černé barvy, stříbrných cvočků, ostnů a jiných kovových prvků včetně piercingu. Často je toto projevem vysoké citlivosti, přemýšlivosti a možné introverze daného jedince. Sama subkultura jakoukoliv formu projevovaného násilí nepodporuje. Běžní členové však zpravidla jeví spíše zájem o kulturu a umění, často čtou beletrii či básně (spíše vážně až tragicky laděné), zajímají se o temné stránky existence člověka (např. smrt, násilí nebo deprese), spíše však z „teoretického hlediska“.

Rizika:

horší navazování běžných sociálních kontaktů, časté předsudky okolí.

Hip-hop

Jedná se především o hudbu a s ní spojený životní styl. Hodnotově je subkultura orientovaná proti jakýmkoliv formám rasismu, materialismu, sexismu a dalším formám diskriminace nebo domnělé redukce života a vztahů na zisk a bohatství. Hudba je specifická svou monotónní rytmikou. Text zpravidla nese poselství, sdělení a neslouží jen k prosté konzumaci. Členové subkultury nejeví zájem o „kariéru“ v běžném slova smyslu, odmítají usilovat o materiální blahobyt, orientují se na vztahy. Součástí hip-hopové kultury je také graffiti – umělecká forma vyjádření stojící mimo hlavní proud umění. Často se také s touto subkulturou pojí konzumace převážně tzv. „měkkých“ drog, především pak marihuany.

Rizika:

tvorba graffiti (přestupek až trestný čin), konzumace marihuany, dlouhodobá rezignace na školní povinnosti.

Punk

Hnutí, hudební a životní styl formovaný jako protest vůči vládnímu establishmentu a kulturnímu mainstreamu. Zosobňuje protest vůči jakékoliv formě státní autority a vůči většinově sdílené hodnotě peněz a majetku. Součástí vnějších znaků hnutí punk jsou velmi výrazné účesy (tzv. „číra“), vysoké pevné boty, kožená nebo džínová bunda s cvočky a nášivkami. Členové hnutí často obsazují neobydlené budovy a na těchto místech zakládají lokální kulturní centra, tzv. squaty. Hnutí je politicky výrazně levicové, v některých svých podobách splývá s idejemi anarchismu, často se vymezuje vůči nejružnějším formám diskriminace a podporuje emancipaci žen.

Rizika:

možná dlouhodobá rezignace na „běžné“ hodnoty, riziko záškoláctví, sníženého prospěchu, obtíže s autoritami – zejména nekázeň, drzost, nadměrná konzumace alkoholu, okrajově také marihuany, přestupky vůči veřejnému pořádku, zejména na politických akcích.

Ska / reggae

Vychází z hudebního stylu původem z Jamajky, vyznačujícím se rychlou rytmikou a pozitivní atmosférou písní. Subkultura je politicky orientována levicově, vystupuje proti fašismu, nacismu a jiným formám militarismu a diskriminace, přesto však neužívá politický aktivismus jako formu sebe prezentace. Subkultura je vnitřně velmi soudržná a kulturně činná. Z hlediska image je využívána především černá a bílá barva. Časté je elegantní oblečení jako saka, kravaty, košile, často lze zaznamenat černobílý kostkovaný vzor.

Rizika:

konzumace především tzv. „měkkých“ drog, zejména marihuany, občas se vyskytují také syntetické drogy.

RPG komunity / síťové PC hry

Role-playing games jsou epické, dlouhodobé skupinové hry, odehrávající se ve fiktivním („fantasy“) světě. Specifikum těchto her je to, že se účastník věnuje rozvoji vlastní herní postavy, která je součástí světa, jenž má vlastní vývoj, důležité milníky a události, a zároveň je také (ve skutečném světě) součástí komunity spoluhráčů. RPG lze provozovat jako stolní hry, počítačové hry přes internet či lokální síť nebo v přírodě, kde jsou realizovány např. velké bitvy či různá shromáždění včetně kostýmů a nejrůznějších rekvizit. Společenství tedy může být virtuální i skutečné. Pro některé členy se skutečný svět pak může jevit jako nezajímavý nebo nepřátelský. Naprostá většina účastníků dokáže v praxi realizovat své životní cíle (v těchto případech má život ve fiktivním světě podobnou funkci afekt jako např. sledování televizních seriálů většinovou populací.

Rizika:

možné „vzdálení se“ od reality a postupná ztráta zájmu o školní a jiné povinnosti, snížené množství prožitků nejrůznější povahy z reálného světa, možná tvorba závislosti při zvýšené frekvenci hraní.

Skinheads

Skinheads je možné rozdělit na 2 skupiny:

1. původní „oi-skinheads“, kteří zastávají levicové názory a ostře se staví proti rasismu a nacionalismu (hudebně se orientují na ska, ska-punk),
2. skinheads, kteří jsou orientováni pravicově, veřejně vystupují proti přistěhovalcům, homosexuálům, narkomanům a dalším menšinám, vymykajícím se jejich představě zdravé součásti národa.

Extrémně pravicové skupiny jsou zpravidla velmi dobře organizovány, vyznávají hierarchické řízení a realizují bohatou mezinárodní spolupráci. Mezi jejich ideologické cíle patří boj proti imigrantům, homosexuálům a jiným minoritám, včetně použití provokativních akcí. Členové této subkultury nosí pevné vysoké boty, koženou nebo džínovou bundu (např. tzv. „křovák“ či „bomber“), časté jsou nášivky, které dávají najevo příslušnost daného jedince k nějaké podskupině či ideologii. Tyto skupiny jsou výrazně orientovány na sdílené hodnoty a principy, vystupují proti multikulturalismu a přistěhovalectví, jsou také velmi uzavřené a vůči sociální majoritě nedůvěřiví.

Rizika:

vyšší riziko agresivního chování, možné podílení se na protizákonných aktivitách ve smyslu činností ukotvených v trestním zákoníku v paragrafu „Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka“, zločinu z nenávisti, popírání genocidy aj. Příslušnost k subkulturám není upravena žádným legislativním předpisem. S některými extremistickými skupinami se pojí specifické chování upravené trestním zákoníkem, konkrétně:

- § 196 trestního zákoníku Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci,
- § 198 trestního zákoníku Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení,
- § 198a trestního zákoníku Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod,
- § 236 trestního zákoníku Omezování svobody vyznání,

- § 260 trestního zákoníku Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod
- člověka.

Základní principy primární prevence

Preventivní působení v oblasti subkultur je minimálně sporné. Můžeme mluvit o prevenci některých rizikových projevů chování, které jsou s určitými subkulturami úzce a někdy velmi typicky spjaty.

- nespecifická primární prevence** - zaměřit se na vytváření bezpečného prostředí, podpora otevřenosti k názorům druhých, podpora koheze třídních kolektivů, nastavování organizačních a vztahových pravidel uvnitř skupiny.
- specifická prevence** - zaměřovat se na jednotlivé rizikové faktory, seznámení se se skutečnou historií a vývojem jednotlivých subkultur a informace o jevech, které mohou být pro jedince a jeho okolí rizikové.

Doporučené postupy:

- samotná příslušnost k subkultuře ještě nic neznamena, nenese automaticky nebezpečí výskytu rizikového chování,
- nenechte se zmást vzhledem,
- snažte se akceptovat příslušnost žáka k subkultuře jako jeho vývojovou potřebu, nezesměšňujte jej, nekomentujte to, co lze z pohledu dospělého jedince považovat za nevhodné či směšné,
- kritizujte chování, nikoliv subkulturu: případnou kritiku směřujte na daného jedince a přímo jeho chování.
- snažte se o dané subkultuře něco dozvědět,
- možná rizika dané subkultury berte jako možnost, ne jako jistotu.

Cílem řešení by mělo být oddělit příslušnost k subkultuře a projevy rizikového chování. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Pokud má takovéto podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Doporučená literatura: *Smolík, J. Subkultury mládeže, uvedení do problematiky. Grada, Praha 2010.*

10. PŘÍSLUŠNOST ŽÁKŮ K NOVÝM NÁBOŽENSKÝM HNUTÍM - SEKTY

Pod pojmem „sekta“ rozumíme v kontextu primární prevence rizikového chování určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí jedince.

Pro sekty jsou charakteristické tyto rysy:

- charizmatický vůdce,
- izolovanost, relativní uzavřenost,
- posilování pocitu výlučnosti,
- udržování nonkonformního opozičního postavení,
- touha po zbudování ideálního společenství,
- zdůrazňování etických rozměrů náboženského života,

- autoritativní systém řízení,
- existence jednotného a vysvětlujícího univerzálního klíče,
- eklekticismus (myšlení, kdy se jedinec nedrží hotových systémů, vzorů, ale vybírá si z nich jen ty prvky, které se mu zdají být nejlepší).

Náboženské skupiny, které působí v České republice:

Společenství svědků Jehovových (jehovisté)

Hlavním bodem učení je očekávání nadcházejícího konce světa. V České republice se k jehovistům hlásí 13 000 osob. Jehovisté neslaví obecně sdílené církevní ani státní svátky, odmítají i oslavu narozenin. To přináší problémy zejména dětem, které tak nemohou s vrstevníky sdílet například Vánoce nebo narozeninové oslavy, což je ve výsledku značně vyčleňuje z kolektivu. Dalším rizikem je zranění vyžadující krevní transfuzi. Ačkoliv Ústavní soud v roce 2004 rozhodl, že může dokonce dojít i k omezení rodičovských práv, přesto jde stále o problém, přičemž řada jehovistů raději děti nepouští na školní výlety, čímž jsou rovněž dále izolovány.

Církev Ježíše Krista Svatých posledních dní (mormoni)

Učení vychází z protestantských tradic, přičemž důležitou roli hraje mormonská nauka o historii ztracených izraelských kmenů v Americe, o Ježíšově založení církve v Americe nebo o poslušnosti „žijícímu prorokovi“ – prezidentovi církve. Jsou zde dva problémové body - rasismus (církve odmítala přijímat černochoy, protože být černochem bylo podle jejich názoru Božím trestem) a nábožensky motivované násilí.

Společenství Ducha Svatého pro sjednocení světového křesťanství (Církev sjednocení - moonisté)

Hnutí vycházející z učení kontroverzního Reverenda Moona, který se prezentoval jako vyvolený, který má dokončit Ježíšem započaté dílo a nastolit Boží království na Zemi.

Scientologická církev (scientologie)

Scientologové věří, že člověk může studiem získat vlastní nesmrtelnost tím, že přetne koloběh zrození a smrti, do nějž jsme vstoupili v minulosti.

Satanismus

Jedná se o organizačně i myšlenkově zcela nejednotný proud různých směrů a hnutí, která spojuje především uctívání „padlého anděla“ Satana, jenž je chápán jako faktický protiklad a odpůrce Boha. Satanismus, respektive jeho uctívání temnoty a smrti, inspirovalo také řadu dalších směrů, včetně například nyní oblíbeného fenoménu „Gothic“ – tedy uctívání „temného umění s nádechem smrti“. Problémem je především komerční zneužívání touhy mladistvých po něčem zakázaném a tajemném. Dochází tak ke zneužívání návykových látek (především marihuany), alkoholu, k rizikovému sexuálnímu chování, ale může hrozit také sebevražedné jednání u těch dospívajících, kteří se příliš ztotožní s literárními postavami a touží po smrti a osudu upíra.

Doporučené postupy:

U každého podezření na výskyt osob ovlivněných novými náboženskými směry ve škole by měly být informovány tyto osoby:

- ředitel školy
- výchovný poradce

- rodiče / zákonný zástupce ovlivněného žáka
- třídní učitel

Ředitel školy rozhodne v odůvodněných případech o kontaktování OSPOD či Policie ČR.

Škola by v oblasti nových náboženských směrů měla:

- seznámit žáky s riziky a praktikami těchto skupin,
- umět zmapovat existenci a základní charakteristiku konkrétních sekt v České republice,
- naučit žáky rozlišovat mezi sektou a tradičním náboženstvím a možnostmi pojetí,
- vymezit pojem sekta, jeho významové roviny,
- seznámit žáky s možnými riziky vstupu do sekty a s procesem závislosti na sektě (manipulace, pronásledování, pocity viny a méněcennosti, zmocňování se majetku členů apod.),
- zabývat se základními předpoklady inklinace lidí k těmto skupinám,
- umět diskutovat se žáky o dané tematice a snažit se odpovědět na případné dotazy.

Základní pravidla primární prevence:

- vždy naslouchat svým žákům, mít přehled o tom, jaké jsou mezi nimi aktuální informace,
- nikdy striktně nekázat a neodsuzovat,
- vyhýbat se tabuizaci některých témat – mluvit se dá i o satanismu, jde jen o to, jak,
- poskytovat co nejobektivnější informace za využití všech dostupných uvedených zdrojů,
- nikdy nezesměšňovat a nedegradovat (nejen mediální) „idoly“,
- v případě podezření na konkrétní problém v okolí se snažit získat co nejvíce informací,
- v případě rozhodnutí jednat, snažit se konzultovat s odborníky.

Pokud je rodina členem společenství se znaky sekty a není podezření na zanedbávání péče či jiný trestný čin vůči dítěti, není možné ze strany pedagoga ovlivnit zapojení dítěte do tohoto společenství. Pedagog si musí stanovit své cíle, kterých může ve své pomoci dosáhnout (zejména předávat informace o rizicích sekt, nerozbít s dítětem vzájemný vztah apod.).

Užívání náboženských symbolů ve školách

V českých právních předpisech není žádným způsobem omezeno nošení náboženských symbolů ve veřejném prostoru, tedy ani ve škole. Žák tedy může ve školním prostředí nosit / užívat náboženské symboly, avšak jen tehdy, pokud nezvyšují riziko zdraví žáka či ostatních, či neznemožňují výkon určité činnosti. Nedoporučuje se tak např. nošení řetízků při hodinách tělesné výchovy aj. Nošení muslimských šátků (hidžábu) nesmí především ohrožovat bezpečnost nositelek atd. (práce u stroje).

11. RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

Rizikové sexuální chování může negativně ovlivňovat jedince, který se ho dopouští, či se ho nějakým způsobem dotýká, a to jak v čase, kdy se odehrává, tak i v budoucnosti. Následně se může projevit ve vývoji psychiky (např. posun hodnot), v psychologicko-sexuologické oblasti (např. preference patologických sexuálních aktivit), ve zdravotní (např. pohlavně přenosné nemoci) a sociální oblasti (např. navazování neadekvátních sociálních vazeb). K rizikovému sexuálnímu chování patří např. předčasný začátek pohlavního života, vysoká frekvence pohlavních styků, náhodné známosti, či prostituční chování.

Žák může být buď aktivním konatelem rizikového sexuálního chování, nebo jeho obětí.

Za sexuální rizikové chování je považován soubor projevů chování doprovázejících sexuální aktivity a vykazujících prokazatelný nárůst zdravotních, sociálních a dalších typů rizik. Může se jednat o chování v populaci běžné (např. nechráněný pohlavní styk při náhodné známosti). Patří sem také různé nové fenomény přinášející riziko i jiných než pouze zdravotních dopadů, jako je například zveřejňování intimních fotografií na internetu či jejich zasílání mobilním telefonem, eventuálně nahrávání na video se zvýšeným rizikem zneužití takového materiálu. V oblasti primární prevence je třeba především vytvářet zdravé postoje, které následně ovlivňují chování jedinců (případně i změnu postojů) a to ještě dříve, než k sexuálnímu rizikovému chování skutečně dojde.

Mezi základní principy prevence rizikového sexuálního chování patří:

- preventivní programy přizpůsobit věku a vzdělání cílové skupiny,
- předávat informace o způsobech ochrany před nemocemi,
- informovat o tom, co je sexuální zneužívání a rizikové sexuální chování,
- upozorňovat na práva dítěte a důstojnost člověka,
- podporovat tvorbu zdravých postojů k vlastnímu tělu, partnerským vztahům a sexuálnímu chování,
- minimalizovat projevy nesnášenlivosti, předsudky apod. v oblasti vztahů a sexu,
- u odlišné sexuální orientace zabezpečit lepší spolupráci školy a rodiny,
- propojit zdravotní, sociální a výchovné intervence.

Existují tři základní ukazatele, kdy lze sexuální chování pokládat za škodlivé a kdy by měl učitel zasáhnout:

1. pokud ho dítě neprovádí v soukromí
2. pokud vznikne podezření, že při něm nějak zraňuje sebe nebo někoho dalšího
3. pokud se ze sexuálního chování stane nutkové chování

Je dobré, pokud je možná spolupráce s rodiči. V tomto případě lze, podle závažnosti, řešit vzniklou situaci buď na půdě školy, nebo zprostředkovat kontakt rodičů se specializovaným pracovištěm, které nabízí psychologické terapeutické a poradenské služby.

Rizikové sexuální chování upravuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Základní pravidla primární prevence:

Nejdůležitějším prvkem primární prevence je VZTAH. Učitel by měl především pracovat na vytváření dobrého vztahu s každým žákem individuálně i v rámci třídy. Součástí účinné prevence má být také včasné poučení žáka, na koho se může obrátit v případě nouze nebo ohrožení (policie, učitel, zdravotník atd.). V případě potřeby je možné předat zákonným zástupcům kontakty (pediatrie, gynekologie, urologie, sexuologie). Učitel by měl o částech lidského těla týkajících se pohlavních orgánů mluvit bez zvláštního emočního náboje. Žák by měl být informován o všem, co ho zajímá, důležitou však zůstává forma sdělení. Pokud se učitel necítí zcela jist či nedokáže odpovědět na nějakou otázku žáka, je důležité dát mu najevo, že jeho otázku slyší, že neubírá na jejím významu, jenomže neumí přesně odpovědět. Zároveň by měl mít v záloze někoho, na koho může žáka odkázat.

Doporučené postupy:

- zjištění sociálního klimatu ve třídě – popis, včasná intervence, besedy aj.,
- učitel si může všimnout i tělesných změn u žáka viditelných pouhým okem. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo něco, co se mu zná mimo normu, měl by na to

upozornit rodiče a nabídnou jim návštěvu odborníka (pediatr, sexuolog, gynekolog, androlog či urolog),

- pedagog by si měl být vědom, že je potřeba brát vážně každé sdělení žáka a nepodceňovat je.

Učiteli nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení dítěte. To přísluší až soudu, resp. soudnímu znalci. Dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit OSPOD nebo Policii České republiky. Další možnost, jak anonymně ohlásit zjištěné násilí na dětech, nabízejí internetové stránky

<http://www.protikorupcni-linka.cz/cs/Obecna-temata/Nasili-na-detech/>

12. DOMÁCÍ NÁSILÍ

Domácí násilí řadíme mezi typy rizikového chování, které mohou ohrozit zdravý vývoj žáků a mít nepříjemné dopady do chování žáků. Má negativní vliv na harmonický vývoj dětí a mladistvých, zejména v oblasti emocionální, vztahové, může ohrozit i zdravý tělesný vývoj. Domácí násilí je netypickou formou rizikového chování pro školní prostředí, navíc je složité ho přesně identifikovat a správně vyhodnotit míru a potřebu podpory z vnějšího prostředí. Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.) Domácí násilí představuje obvykle fyzické, psychické, nebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Zařadit sem také můžeme ekonomické zneužívání a sociální násilí (izolaci). Je typické, že se intenzita násilného chování v průběhu času stupňuje.

Klíčové charakteristiky:

- je opakované,
- je neveřejné,
- eskaluje,
- role oběti a agresora jsou jasně rozdělené, nezaměňují se,
- zneužívání moci a kontroly ze strany agresora, která v oběti vzbuzuje strach,
- pachatel bývá násilný většinou jen ke své oběti,
- pachatel považuje svoje chování za ospravedlnitelné,
- k domácímu násilí dochází v cyklech,
- chování oběti je zaměřeno na zajištění přežití.

Ve všech formách domácího násilí může žák figurovat jako oběť i jako svědek. Děti jsou za svědky domácího násilí považovány, pokud vidí či slyší násilné projevy, vidí důsledky násilí. Přítomnost dítěte u domácího násilí považuje WHO za psychické týrání dítěte.

Povinnosti a omezení školy

Škola nemůže být tím, kdo primárně zasahuje do řešení situace v rodině. Není úlohou pedagoga usuzovat na domácí násilí na základě svých pocitů, vyvozovat je z chování a projevů dítěte. Pedagog je však povinen jednat v okamžiku, kdy se mu například dítě svěří či pokud zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí, páchaném na dítěti. Pokud se ukáže, že je dítě obětí domácího násilí, které splňuje skutkovou podstatu trestného činu, je zaměstnanec školy povinen tuto skutečnost oznámit Policii ČR a OSPOD.

Základní pravidla primární prevence

Primární nespecifická prevence spočívá v posilování sebevědomí žáka, schopnosti říci „ne“, podpoře funkčních sociálních vztahů aj. V rámci prevence by se škola měla zaměřit zejména na rozvoj schopnosti řešit konfliktní situace nenásilným a bezpečným způsobem. Žáci by měli mít informace o nebezpečných situacích, kdo a jak jim může pomoci v případě ohrožení.

Primární specifická prevence spočívá zejména v seznámení žáků s jejich právy a povinnostmi, a to adekvátně jejich věku.

Žáci by měli být seznámeni zejména s tím, že:

- domácí násilí má různé formy,
- násilné chování v rodině není omluvitelné,
- za násilí může ten, kde jej koná, protože si sám volí, jak se bude chovat,
- každý má právo rozhodovat o sobě samém,
- na koho se v rámci školy mohou obrátit se svými starostmi (školní psycholog, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, ten, komu žák důvěřuje),
- jak říci NE,
- jak vypadají zdravé a nezdravé vztahy,
- proč si někdo nechá násilí líbit a nedokáže říci „Stop“,
- jak zvládat vztek.

Působení na žáky, kteří se s domácím násilím setkali, ať již jako oběti, či svědkové, náleží výhradně odborníkům, nikoliv škole.

Doporučené postupy:

Pokud se žák sám svěří učiteli, měl by mu učitel projevit důvěru, nebagatelizovat jeho sdělení, neobviňovat jej ze lži a podpořit jej. Měl by jej informovat o tom, že se na domácí násilí vztahuje ohlašovací povinnost a on musí jednat v souladu s ní. Když se žák pedagogovi svěří, je dobré klást mu otevřené otázky, které umožňují, aby sám svými slovy popsal, co se vlastně stalo.

- Řekni mi, co se stalo?
- Co se stalo potom?
- Kde jsi přišel k této modřině?

Rolí učitele je zprostředkovat žákovi potřebné informace a přizvat k řešení situace odborníky, kteří se dané problematice systematicky věnují. Pokud se na pedagoga obrátí rodič – oběť domácího násilí, měl by jej pedagog odkázat na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují (intervenční centra, azylová centra, dětská krizová centra).

13. SYNDROM TÝRANÉHO DÍTĚTE - CAN

Jedná se o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná. Žáka nejčastěji poškozují jeho rodiče a další členové rodiny. Projevuje se to především změnami v jeho chování:

- celková stísněnost a nezájem o dění kolem sebe,
- zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými,
- úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob,

- zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty,
- váhání s odchodem domů po vyučování,
- sebepoškozování,
- útěky z domova.

Nejčastější známky na těle dítěte:

- opakovaná zranění včetně zlomenin,
- modřiny a otoky,
- otisky různých předmětů a rukou na těle,
- stopy po opaření nebo popálení cigaretou.

Některé známky zanedbávání:

- trvalý hlad, podvýživa,
- chudá slovní zásoba,
- špatná hygiena,
- nedostatek dohledu – dítě je večer doma samo, venku pobývá dlouho do tmy,
- vyčerpanost,
- vyhození z domova.

Některé další projevy zanedbávaného žáka:

- má chudé nebo velmi špatné vztahy s rodiči,
- touží po citu a pozornosti jakéhokoliv dospělého,
- je neobvykle unavený až apatický, někdy naopak nezvládnutelný,
- všechno jí hladově a hltavě,
- chodí za školu nebo do ní chodí pozdě, má potíže s učením
- zdráhá se odcházet domů.

Základní pravidla primární prevence

V případě zjištění syndromu CAN učitel nepostupuje sám, dle závažnosti informuje výchovného poradce a ředitele školy. Ten rozhoduje následně o informování OSPOD, Policie ČR a případně dalších odborníků. **Pokud má škola jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Pokud má pouze podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost na OSPOD. Pomoci informovat mohou také intervenční centra, linky důvěry.**

V rámci všeobecné prevence je třeba zařadit tuto problematiku do výuky. Je třeba žáky informovat:

- o právech každého člověka,
- o hranicích, které by neměl ani rodič překročit,
- o tom co dělat, pokud se dítě setká s prvními projevy týrání, zneužívání či zanedbávání,
- o tzv. „tabu zónách“ na těle dítěte,
- o tom, na koho se obrátit.

Doporučené postupy:

- důležitá je všímavost pedagoga, zda žák nese nějaké stopy týrání. Jde také o změny chování žáka, či o fyzické známky vypovídající o násilném zacházení s ním,

- pedagog by se měl vždy pokusit navázat s žákem osobní kontakt. Rozhovor s ním nemusí vést pouze třídní učitel, ale i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje. Vystoupení týraného dítěte z anonymity je to nejtěžší, co po něm můžeme chtít,
- další informace je možné získat od spolužáků či sourozenců,
- ve většině případů je vhodné oslovit rodiče, kteří by měli nějak smysluplně okomentovat to, jak si vysvětlují problémy, které učitel u žáka vyzoroval. Můžeme tak i zjistit, že skutečnou příčinou žákova neobvyklého chování je něco jiného než domácí týrání,
- pokud žák sám přizná, že je týrán, nebo si tuto informaci učitel jinak potvrdí, je vhodné kontaktovat odborníky a kontaktovat OSPOD, případně místní oddělení Policie České republiky.

Sexuální zneužívání

Je každé nepřiměřené vystavení dítěte sexuálnímu činu nebo chování, které vede k uspokojování potřeb zneuživatel. Pohlavní zneužívání je závažným trestným činem (§242 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona).

Dítě je obětí sexuálního zneužívání – doporučený postup:

- pokud se žák svěří s touto informací, informujeme jen nejnnutnější okruh osob. Pokud se zneužívání dopouští rodič, neinformujeme ho,
- se žákem komunikujeme, avšak nevyšetřujeme – toto přísluší psychologovi a policii,
- je třeba žákovi sdělit, že skutečnost je nutné ohlásit na policii,
- případ oznámíme a předáme Policii ČR.

Žák je obětí sexuálního napadení – doporučený postup:

- jestliže se dítě stalo obětí napadení cestou do školy a útočníkem je neznámá osoba, potom urychleně vše oznámíme Policii ČR, rodičům a OSPOD,
- žáka neopouštíme až do příchodu rodičů.

14. ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ ŽÁKA - ADIKTOLOGIE

Závislostí je míněno cokoli, co je závislostním vztahem. Pojem tedy pokrývá široké spektrum, kterým se zabývá adiktologie. Jde o závislosti na alkoholu, drogách, ale i hracích automatech či závislostní partnerské vztahy. Spojuje lidi s různorodou primární odborností a její základní otázkou je, jak lze odhalit, porozumět a vysvětlit příčiny a následky vzniku a rozvoje návykového chování, které může ústít až do závislosti.

Syndrom závislosti je skupina fyziologických, behaviorálních a kognitivních fenoménů, v nichž užívání nějaké látky nebo třídy látek má u daného jedince mnohem větší pravděpodobnost než jiné jednání, kterého si kdysi cenil více. Centrální popisnou charakteristikou syndromu závislosti je touha (abúzus), často velmi silná až přemáhající, brát psychoaktivní látky (které mohou, avšak nemusejí být lékařsky předepsány), alkohol nebo tabák.

Návrat k užívání látky po období abstinence často vede k rychlejšímu znovuobjevení jiných rysů syndromu, než je tomu u jedinců, u nichž se závislost nevyskytuje. Definitivní diagnóza závislosti by se obvykle měla stanovit pouze tehdy, jestliže během jednoho roku došlo ke třem nebo více z následujících jevů:

- silná touha nebo pocit puzení užívat látku,

- potíže v sebeovládání,
- abstinenční příznaky,
- průkazný nárůst tolerance k účinku látky,
- postupné zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů,
- pokračování užívání přes jasný důkaz zjevně škodlivých následků.

Příklady nejčastějších druhů závislostí:

- závislost na alkoholu,
- závislost na drogách s akceptovatelným rizikem,
- závislost na drogách s neakceptovatelným rizikem,
- závislost na lécích,
- závislost na kofeinu,
- závislost na tabáku,
- závislost na práci,
- závislost na internetu,
- závislost na mobilním telefonu,
- patologické hráčství,
- závislost na jídle,
- závislost na sexu,
- závislost na jiných osobách,
- pyromanie,
- kleptomanie apod.

Pokud škola vypořádává závislostní chování u žáků, nahlásí tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), popř. kontaktuje místní oddělení Policie ČR.

15. RIZIKOVÉ SPORTY, RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

Jedná se o relativně novou formu rizikového chování z hlediska masového rozšíření. Toto rizikové chování lze definovat jako záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví nebo dokonce přímému ohrožení života v rámci sportovní činnosti nebo v dopravě (Miovský, 2010, s. 76). Patří sem např.:

- tajné závody aut přímo za plného provozu,
- záměrné ježdění pod vlivem psychoaktivních látek,
- nekvalitně připravené raftové sjezdy divokých řek bez potřebného vybavení a zkušeností,
- snowboarding či lyžování v lavinových polích,
- extrémní sjezdy horských kol v nebezpečném terénu bez ochranných pomůcek,
- jízda vně dopravních prostředků (metro, železniční vagóny apod.).

Doporučené postupy:

U podezření na výskyt žáků provozujících rizikové sporty či žáků s rizikovým chováním v dopravě by měly být informovány tyto osoby:

- ředitel školy
- rodiče / zákonný zástupce žáka
- třídní učitel
- metodik prevence
- výchovný poradce

V odůvodněných případech kontaktuje ředitel školy OSPOD či Policii České republiky.

16. NOŠENÍ ZBRANÍ A PŘEDMĚTŮ OHROŽUJÍCÍCH ZDRAVÍ

Je přísně zakázáno nosit do školy a používat věci nebezpečné pro zdraví a život svůj i ostatních osob (střelné zbraně, výbušniny, třaskaviny, petardy, zápalky a zapalovače, nože apod.).

Doporučené postupy:

Jestliže zaměstnanec školy zjistí, že někdo z žáků vnesl do objektu školy věc nebezpečnou pro zdraví a život jeho samého i ostatních osob, postupuje následovně:

- informuje ředitele školy,
- ten zajistí nebezpečnou věc a uloží ji na bezpečném místě,
- okamžitě informuje zákonného zástupce žáka a vyzve jej k návštěvě školy, kde mu bude nebezpečná věc předána,
- jde o hrubé porušení školního řádu, takže důsledkem bude udělení kázeňského opatření.

Související vnitřní dokumenty

- Školní řád
- Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání
- Minimální preventivní program
- Ochrana člověka za mimořádných událostí - pokyn MŠMT čj. 12050/3-22 včetně dodatku 13586/03-22)
- Minimální standard bezpečnosti - metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j.: MŠMT-1981/2015-1)

Ing. Kateřina Sellnerová
ředitelka školy

V Děčíně dne 31. srpna 2024